

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ZADAR

Ljudevita Posavskog 7a, 23000 Zadar, tel.: (023) 300-830, fax: (023) 211-072, MBS: 03402002, IBAN: HR2924020061100520475
OIB: 30765863795

Ured ravnatelja:	300-830	Služba za školsku i adolescentnu medicinu:	305-436
Služba za zajedničke poslove:	300-834	Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti:	314-783
Služba za epidemiologiju:	300-841	Služba za mikrobiologiju i parazitologiju:	300-847
Služba za javno zdravstvo:	300-835	Služba za zdravstvenu ekologiju i zaštitu okoliša:	300-856

Zadar, 27. 10. 2025.
Broj: 01- 2733/25

ZADARSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za poljoprivredu, ribarstvo i EU fondove
23 000 Zadar, Božidara Petranovića 8
n/p Daniel Segarić, dipl. ing., pročelnik

Poštovani,

Zavod za javno zdravstvo Zadar, od 2006. godine provodi Projekt praćenja vrsta i koncentracije peludi u zraku na području Grada Zadra.

Osim toga u tijeku je provedba projekta pod nazivom „AllerShield“ HR-BA-ME00225 jačanje prekograničnih rješenja za upravljanje alergijskim biljkama i povećanje otpornosti na klimu koja se odvija u suradnji s partnerima iz Podgorice i Banja Luke. Cilj projekta je uspostavljanje i proširenje mreže za praćenje koncentracija peludnih alergena i sprečavanje daljeg širenja alergeničkih biljaka i invazivnih stranih vrsta na projektnim područjima.

U sklopu provedbe projekta na području Zadarske županije - područje grada Biograda na Moru i grada Nina te općini Starigrad će se uspostaviti tri nove mjerne postaje za praćenje peludnih alergena i senzorsko praćenje kemijskih parametara kvalitete zraka. Vrijeme trajanja provedbe projekta je 36 mjeseci, te će u sklopu istoga biti izrađena web aplikacija koja će građanima pružati pravovremenu informaciju o koncentracijama peludnih alergena i kvaliteti zraka.

Ovakav tip stanice za senzorsko praćenje parametara kvalitete zraka po prvi put je instaliran na ovim područjima u Zadarskoj županiji. Uz osnovne meteorološke pokazatelje, senzorske stanice će mjeriti i koncentracije CO, SO₂, NO, NO₂, O₃, PM₁₀, PM_{2.5}, PM₁. Podaci o kvaliteti zraka na navedenim lokacijama biti će dostupni putem aplikacije.

Osim senzorskih stanica, na istim lokacijama su postavljeni uzorkivači za mjerenje koncentracije peludnih alergena, a rezultati će omogućuju pravovremenu informaciju osobama koje pate od alergija te doprinose znanstvenom praćenju i razvoju mjera za poboljšanje kvalitete života

Ovaj dopis Vam upućujemo uz najavu da Zadarska županija nastavlja provoditi mjere održivog razvoja i prilagodbe klimatskim promjenama novim projektom „Zeleni val“, kojim će se jedinicama lokalne samouprave pomoći u uređenju i oblikovanju zelenih površina.

Naime, alergijske bolesti svrstavamo među najraširenije bolesti današnjice. Iako se radi o bolestima koje ne ugrožavaju život već samo narušavaju kvalitetu života, na području cijele Europe i svijeta alergijske bolesti su poprimile epidemijski karakter te su prepoznate kao javnozdravstveni problem koje mogu negativno utjecati na cijeli niz ljudskih aktivnosti i djelatnosti.

U RH noviji epidemiološki podatci ukazuju na porast obolijevanja od alergijskog rinitisa i alergijskog dermatitisa. S ovim se trendovima povezuju gubitak kontakta s biološki raznolikim vrstama iz okoliša te klimatske promjene i onečišćenje zraka. S obzirom na važnost očuvanja zdravlja građana, posebno u kontekstu alergijskih bolesti, ovim putem bi željeli skrenuti pozornost na potrebu pažljivog odabira vrsta stabala koje se planiraju saditi, osobito u urbanim sredinama i javnim prostorima.

Raznolikost vrsta i koncentracije peludnih zrnaca (peludnih alergena) na nekom području ovise o geografsko-klimatskom području i vegetacijskom pokrovu. Na temelju istraživanja i višegodišnjih mjerenja peludne koncentracije u zraku, utvrđeno je da određene vrste poput čempresa, johe, platane, breze, masline, hrasta crnike imaju visoki alergijski potencijal, te mogu izazvati zdravstvene tegobe kod osjetljivijih skupina stanovništva.

U tom kontekstu naglašavamo važnost korištenja autohtonih, mediteranskih vrsta sa nižim alergijskim potencijalom, koje su prirodno prilagođene klimatskim i ekološkim uvjetima Zadarske županije.

Takve vrste ne samo da smanjuju rizik od alergijskih reakcija, već doprinose očuvanju bioraznolikosti i otpornosti urbanih zelenih površina.

Stoga bi preporučili da se u procesu planiranja sadnje:

- Izbjegava sadnja visokoalergenih biljnih vrsta,
- Prednost daje autohtonim vrstama drveća nižeg alergijskog potencijala,
- Provede stručna konzultacija s relevantnim stručnjacima.

Zavod za javno zdravstvo Zadar stoji Vam na raspolaganju za suradnju i savjetovanje prilikom provedbe ove hvalevrijedne inicijative, s ciljem da nova sadnja bude usklađena i s ekološkim i s javnozdravstvenim kriterijima.

S poštovanjem,

Ravnatelj:
Benito Pucar, dipl. ing.

